

Φυσικό Περιβάλλον

Κατά την αποδημία το Φθινόπωρο και αφού έχουν αναπαραχθεί στη χώρα μας, πολλά είδη πτηνών μεταναστεύουν για την μαύρη ήπειρο, την Αφρική. Γνωστά είδη στο ευρύ κοινό είναι τα χελιδόνια και οι πελαργοί. Σχετικά άγνωστο, το νεροχελιδόνο. Φωλιάζει στο έδαφος και δύσκολα μπορούμε να το εντοπίσουμε λόγω του χρώματός του, που το καθιστά πρακτικά αόρατο όταν στέκεται ακίνητο. Ας το γνωρίσουμε.

Νεροχελιδόνο

Glareola pratincola

ΚΕΙΜΕΝΟ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ:
Νάσος Ναλμπάντης

Κομψό και όμορφο παρυδάτιο, μεταναστευτικό πτηνό που μοιάζει με μεγάλο χελιδόνι. Ανήκει στην τάξη των Χαραδριόμορφων και στην οικογένεια των Γλαρεολίδων. Η επιστημονική ονομασία *glareola pratincola* του προέρχεται από την λατινική λέξη *glarea* που σημαίνει βότσαλο και *pratus* που σημαίνει λιβάδι, περιγράφοντας έτσι το χώρο φωλέασης του είδους. Η αγγλική του ονομασία *Collared Pratincole*, αναφέρεται στη χαρακτηριστική κυκλική γραμμή στον λαιμό του πτηνού, που έχει μορφή «κολλάρου». Το νεροχελιδόνο έχει μήκος σώματος από 24 έως 28 εκατοστά και άνοιγμα φτερών από 60 έως 70 εκατοστά ενώ το βάρος του κυμαίνεται από 60 έως 95 γραμμάρια.

Το πτέρωμα έχει όμορφους γήινους χρωματικούς συνδυασμούς. Κατά την πτήση θυμίζει έντονα μεγάλο χελιδόνι ή γλαρόνι με τη διχαλωτή ουρά και τις σπαθωτές πτέρυγες. Το πάνω μέρος του σώματός του είναι ανοιχτόχρωμο καφέ, ενώ η κοιλιά του λευκόχρωμη. Χαρακτηριστικά στοιχεία αποτελούν ο λαιμός και το στήθος όπου μία κυκλική σκούρα γραμμή δημιουργεί ένα πλαίσιο σαν κολάρο χρώματος κρέμ, μοναδικό στοιχείο του είδους. Το ράμφος είναι μαύρο με κόκκινη βάση, η ίριδα του οφθαλμού είναι κατάμαυρη. Όταν πετάει, κοιτώντας το από κάτω, γίνονται ορατά τα λογχοειδή φτερά του με τα πυροκόκκινα καλυπτήρια πούπουλα τους. Τρέφεται με μεγάλα έντομα, αράχνες και

μαλάκια. Συλλαμβάνει τη λεία του πετώντας. Κυνηγάει, όπως τα χελιδόνια, το βράδυ και τις πρωινές ώρες. Τα υπόλοιπα θηράματα που απαρτίζουν τη διατροφή του τα εντοπίζει τρέχοντας στο έδαφος.

Αναπαράγεται από τα τέλη Απριλίου έως τις αρχές Ιουνίου. Αυτή την περίοδο σχηματίζει ομάδες από 10-20 ή έως 100 ζευγαριών, είδος αγελαίο όλο το χρόνο. Η φωλιά κατασκευάζεται σε ανοικτές περιοχές, στεγνά υγρολίβαδα και βοσκοτόπια κοντά στη θάλασσα ή σε βάλτους, απ'ευθείας πάνω σε ξηρό, λασπώδες ή αμμώδες έδαφος και συχνά βρίσκεται σε περιοχές απ' όπου έχουν περάσει κοπάδια βοοειδών. Συνήθως η φωλιά είναι ένα απλό βαθούλωμα που έχει δημιουργηθεί από

τις οπλές των μεγάλων ζώων ή σε μικρές αποξηραμένες κοιλόττες. Γεννά από δύο έως τέσσερα αυγά. Τα αυγά τα κλωσούν και οι δύο γονείς για 17-19 ημέρες, όπως επίσης και οι δύο φροντίζουν τους νεοσσούς. Τα νεαρά πουλιά εγκαταλείπουν τη φωλιά πολύ γρήγορα αλλά ακολουθούν τους γονείς τους, που συνεχίζουν να τα τρέφουν. Με την πάροδο περίπου δέκα ημερών αρχίζουν να τρέφονται μόνο τους. Είναι ικανά να πετάξουν μετά από περίπου 25 ημέρες. Στην χώρα μας, το νεροχελιδόνο αναπαράγεται τους καλοκαιρινούς μήνες, κυρίως βόρεια, στη Μακεδονία και τη Θράκη. Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι φωλιάζουν περίπου 500 - 1.000 ζευγάρια.

Το νεροχελίδονο κινδυνεύει από τα εντομοκτόνα φάρμακα και από τη μείωση των περιοχών φωλιάσσης π.χ. όργωμα των βοσκοτόπων, τεχνητή άρδευση, αλλαγές στις παραδοσιακές περιοχές βόσκησης, επέκταση των αστικών περιοχών και ανθρώπινη όχληση. Στην Ελλάδα, κινδυνεύει από την απώλεια των περιοχών που φωλιάζει. Δυστυχώς ο πληθυσμός εμφανίζει καθοδική τάση, ενώ το κύριο μέτρο προστασίας είναι η διαφύλαξη των χώρων φωλιάσματος. Διασχίζοντας αγροτικούς δρόμους κοντά σε έλη και βοσκοτόπια ίσως δούμε τα νεροχελίδονα να πετούν κυνηγώντας έντομα ή αν ήμαστε παρατηρητικοί να κάθονται στο έδαφος.

